

**Ohjeita:**

Tämä tentti on tyyppiä "open book". Voit käyttää apuna kaikkia luento- ja verkkomateriaaleja. Voit käyttää myös matemaattisia ohjelmistoja.

Kurssitenttiin kuuluvat tehtävät 1-5 ja silloin tulee kokonaispisteistä noin 40% kurssitentistä ja noin 60% harjoitustehtävistä. Loppuenttiin kuuluvat kaikki 6 tehtävää ja silloin tulee kokonaispisteistä 100% loppuentistä. Paras näistä kahdesta vaihtoehosta määrää arvosanan.

Vastaa lyhyesti ja ytimekkäästi, mutta perustele ratkaisusi. Pelkkä lukuarvo vastauksena ei anna pisteitä. Tee ratkaisusi käsin selvästi paperille (tai tablettitietokoneella) ja lähetä ratkaisut PDF-muodossa kurssisivulla olevaan palautuslaatikkoon. Huolehdi, että joka sivulla näkyy kurssikoodi, sukunimi, etunimi, allekirjoitus ja päivämäärä.

Tentin kesto on 4h, mukaan lukien ratkaisujen skannaminen ja lähettäminen. Kokeeseen liittyvä yhteydenpito muihin ihmisiin ei ole sallittua tämän kokeen aikana.

- Käyrä  $r(t) = t^2\mathbf{i} + t^3\mathbf{j}$  kulkee pisteestä  $(1, -1)$  pisteseen  $(4, 8)$  origon kautta. Laske käyrän pituus, sekä tarkka arvo (5p.) että pituus pyöristetty yhden desimaalin tarkuuteen (1p.).
- a) Määritä funktion  $g(x, y) = 3 + \ln(x^2 + \sin y)$  ensimmäisen asteen Taylorin polynomi  $P_1(x, y)$  pisteen  $(a, b) = (1, 0)$  ympäristössä (2p.) ja approksimoi lukua  $g(0.98, 0.03)$  luvulla  $P_1(0.98, 0.03)$  (1p.).  
b) Määritä funktion  $g(x, y) = 3 + \ln(x^2 + \sin y)$  toisen asteen Taylorin polynomi  $P_2(x, y)$  pisteen  $(a, b) = (1, 0)$  ympäristössä (2p.) ja approksimoi lukua  $g(0.98, 0.03)$  luvulla  $P_2(0.98, 0.03)$  (1p.).  
(Mathematica:  $g(0.98, 0.03) \approx 2.99034908$ )
- Polynomi  $p(x, y) = 3x^4 + 2y^6 - 12xy$  on määritelty koko  $xy$ -tasossa ja  $p(x, y) \rightarrow \infty$ , kun  $\sqrt{x^2 + y^2} \rightarrow \infty$ , joten  $p$ :llä ei ole suurinta arvoa. Määritä  $p$ :n kriittiset pisteet ja pienin arvo. (6p.)
- Käyrät  $y = \cos(3x)$  ja  $y = 3 \cos(x)$  rajoittavat välillä  $x \in [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$  tasoalueen  $\Omega$ , jonka pinta-ala on  $A = \iint_{\Omega} dA$ .  
 $\Omega$ :n keskiön  $x$ -koordinaatti  $\bar{x} = \frac{1}{A} \cdot \iint_{\Omega} x dA = 0$  symmetrian takia. Määritä  $\Omega$ :n pinta-ala  $A$  (1p.) ja sen keskiön  $y$ -koordinaatti  $\bar{y} = \frac{1}{A} \cdot \iint_{\Omega} y dA$  (5p.).
- Pallon  $B = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid x^2 + y^2 + z^2 \leq R^2\}$  tiheys pisteessä  $(x, y, z) \in B$  on  $\delta(x, y, z) = \delta_0 \cdot (x^2 + y^2)/R^2$ , joten  $\delta_{max} = \delta_0$  ("päiväntasaaajalla"  $xy$ -tasossa) ja  $\delta_{min} = 0$  [ $kg/m^3$ ] ( $z$ -akselilla). Laske pallon massa. (6p.)
- $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3y - xy^3}{x^2 + y^2} & , (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & , (x, y) = (0, 0) \end{cases}$   
a) Määritä  $\frac{\partial f}{\partial x}(x, y)$  ja  $\frac{\partial f}{\partial y}(x, y)$ , kun  $(x, y) \neq (0, 0)$ . (2p.)  
b) Määritä  $\frac{\partial f}{\partial x}(0, 0)$  ja  $\frac{\partial f}{\partial y}(0, 0)$  käyttämällä osittaisderivaatan määritelmää. (2p.)  
c) Määritä  $\frac{\partial^2 f}{\partial y \partial x} = \frac{\partial}{\partial y}(\frac{\partial f}{\partial x})$  ja  $\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = \frac{\partial}{\partial x}(\frac{\partial f}{\partial y})$  origossa käyttämällä osittaisderivaatan määritelmää. (2p.)

